

NAPLO

Előfizetési ár:
Egész évre 4 K | Egyes szám ára 4 fill.
Fél " 2 K | Pályaudvarokon 6 fillér.
Megjelen minden hétfőn reggel 7 órakor

Felelős szerkesztő:
DERÉKY ANTAL

Igazgató:
ERDÉSZ ZSIGMOND

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
VII., DOHANY-UTCZA 88. SZ.
Közlemények átvétele csak jelzéssel van megengedve

A fiumei bankrablók nyomában

Szent István napja.

Szent jobbnak nevezik az első magyar király, Szent Istvánnak épségben maradt jobb kezét.

Hartvik legendája szerint, a szenté avatás alkalmával, Szent László emeltette ki Szent István tetemeit a székesfejérvári sírból, ahol 45 évig pihentek és ez alkalommal találták épségben a nagy magyar király jobb kezefejét. A török uralom alatt Boszniába került, hol drága pénzen kereskedők váltották magukhoz és megörzés céljából a raguzai dominikánusok kolostorába rejtették; két századnál tovább volt ott elrejtve, anélkül, hogy Magyarországon tudták volna hollétét, míg végre néhány magyar főúr véletlenül nyomára akadt és figyelmeztette rá előbb Lipót császárt, majd Mária Teréziát, aki a szent ereklyét 1771-ben előbb Schönbrunnba, majd onnan Budára hozatta, ott azt a szentszigmondi prépostnak, mint udvari plébánosnak és az angol kisasszonyok főnöknőjének őrzetére bízta a visszaszerzés emlékére pénzt veretett. II. József intézkedésére a vörös csillagos keresztvesztézek, többnyire csehek, teljesítették az őrizet tisztét, 1882 óta pedig, a király által kinevezve, a budai királyi palota plébánosa őrzi. A „Szent jobb“ augusztus 20-án, Szent István napján szokott minden évben nagy pompával Ós-Budavárában a magyar nép ezreinek tisztelete által környezve körül hordoztatni, azután közszemlére kitétetni.

Emlékezzünk meg tehát Szent István napján, a magyarság ez általános nagy ünnepén első magyar királyunkról is kegyelettel; mert valmint Árpád fejedelmünk megszerezte nekünk e földet, melyen „élnünk-halunkunk kell“, — István király tette azt nemcsak kereszténynek, de ő vetette meg gondosan féltett alkotmányunknak első alapját is, melyet eddig századok vihara, erős megpróbáltatások sem voltak képesek teljesen lerombolni. Tördelték, tépték, elfojtották, leigázták, de annyira meggyökerezett a magyar nép lelkében, hogy amíg a földön egy igaz magyar él, az alkotmány is élni fog és csak az utolsó magyarral együtt szállhat sírba, pusztulhat el a föld színéről is.

Első magyar királyunk, Szent István alkotmánya nem egy napon született és nem is az volt célja, hogy a régi átvett állapotokat minden irány-

ban teljesen felforgassa; csak egyes eszmék, intézmények átültetéséből állott, melyeket aztán a nemzeti élet fejlesztett ki, mint az áldásos eső az ég felé törő tölgyet. De három intézkedés határozottan az övé; 1. a magyar monarchiának megadta külső keresztény formáját. 2. Szervezte a királyi birtokokat a vármegyékben. 3. Megoltalmazta a földbirtokokat, magántulajdont.

Ezekből fejlődött, domborodott és erősödött alkotmányunk a legújabb időkig és ha a magyar nemzet minden alkalommal teljes erejével, lelkesedésével védelmére nem szövetkezett volna, most már talán gyászolva, könnyezve állanánk romjainál.

Az első magyar király legdrágább örökségét, az alkotmányt, mindig megbecsülte a magyar nemzet, mert a nép, a polgári osztály, talán öntudatlan ösztönével megsejtette, megérezte és megbecsülte hívős varázsát és bár mindig akadtak Judások, akik a hatalomért, hitvány rongyokért, vagy csengő ércért prédául dobták oda, felkínálták ellenségeinknek, a magyar nemzet válságos pillanataiban még a vérét is fel tudta áldozni Szent István örökségéért — a magyar alkotmányért.

A Szent jobbot pénteken ismét körülhordozzák Ós-Budavárában; a népek ezrei ismét az ország szívébe zarándokolnak, leróni a kegyeletet első magyar királyunk megszentelt emlékének...

Figyeljétek magyarok! Nem álom, nem képelet, de való: az a Szent jobb óva int benneteket, hogy azt az alkotmányt, melyet az ő nagy bölcsesége adott a nemzetnek, mint a szemetek fényét, úgy megörizzétek... Óva int benneteket, hogy ne villongjatok, ne öljétek egymást! Kerüljétek a békebontókat, a farizeusokat; lökjétek ki körötökből, mint a belpoklosokat és pókjétek arcul azt, aki szentségtelen kézzel az alkotmány oszlopát megingatni akarja.

Egyesüljétek az erőben, ölelkezétek a munkában! És ez egyesített erő ne merüljön ki meddő közjogi vitákban, üres frázisokban, hangzatos cifra jelszavakban, de duzzassza vitorláit egy cél felé: nevelni a népet munkára és munkája által a szabadságra!

Mert munkában van az erő és az erőben a hatalom!

Az a Szent jobb most is erre int bennünket.

Deréki Antal.

A házi iparról.

Bizonyos „nemtörődömség“ vonul végig egész közéletünkön. Ez képezi tulajdonképeni okát gazdasági elmaradásunknak. A közgazdaság főbb ágaival nem törődünk, a mellékágait pedig lekicsinyeljük. Így a háziipart is.

Pedig a háziiparnak ép oly fontos, mint nagyjelentőségű szerepe van egy nemzet gazdasági életében. Nemcsak a nép keresete szempontjából, hanem azért is, mert igen fontos iparágak meghonosíthatásának és egészséges fejlődésének alapját képezi.

Olyan szívesen szeretünk mindig a külföldre hivatkozni, de jó példáit sehogyan sem követjük. Pedig különösen a háziipar terén nagyon is a külföld után kellene indulnunk. Milyen más irányu külföldön a háziipar, mely egyes szegényebb vidékeken a népnek nemcsak megélhetését biztosítja, de némi jólétet is képes nyújtani.

Ott van például a Schwarzwald, ahol az óragyártás. — Belgium, ahol a fegyverkészítés vagy tisztán házi, vagy mondhatnók családi ipar, melyben a ház minden tagja, vagy egész nap, vagy a mezei munkáktól és állattenyésztéstől szabad óráiban foglalkozik. Az előállított termékeket aztán vagy maga viszi piacra, vagy konzorciumba állva, értékesíti; vagy mint a két utóbbi példánál, egyenesen valamely vállalkozó gyáros számára, az óráinak vagy fegyvernek egy és ugyanazon alkatrészeit dolgozza évről-évre saját tüzhelye mellett, a vállalkozótól kapott anyagból, gyakran annak számaival, legtöbbnyire előleg és későbbi elszámolás fejében.

Ezeken a helyeken tehát szerves munkamegosztást látunk, mely a föld népet is rendszeres munkához szoktatja, idővel iparossá neveli. A nagy gyári iparnak ezen nemzedék adja aztán a többé-kevésbé képzett munkásokat. Ezért könnyebb ezekben az országokban bármely új iparágat felkarolni, vagy már létezőt az igények szerint fokozni és fejleszteni, mert a munkaanyag folyton meg van és nevelődik az országban.

Ha már most eme rendszer szemeltartásával saját háziiparunkat nézzük, csak ötletszerűséget, munkapazarlást látunk mindenütt. A rendszer nálunk épen a rendszertelenség, a szervezatlenség ezen a téren. Nem az igényekhez, nem az illető vidéken meglevő termelési előfeltételekhez mérve honosítják a megfelelő háziipart, hanem ötletszerű, időről-időre

jelentkező és divatosan felkapott jelszavak után indulunk.

Valósággal megdöbbenő adatokat mutat a magyar háziipar törzskönyve, amely adatok és számok a legszomorúbban igazolják állításunk helyességét. Ott, ahol a háziipart nálunk is a külföldi jó példákat követve, vállalkozók segítségével, mint a családi ipart rendszeresen, szerves munkamegosztással üzik, az eredmény egészen más. A legszebb és legcsattanósabb példát erre a szalmafonás csoportjában láthatjuk.

Hajdúvármegye négy községében, nevezetesen Hajdunánás, Hajduböszörmény, Hajdudorog és Ujfehértó községekben összesen 3400 család foglalkozik szalmakalapok készítésével és az általuk állóállított árak piaci értéke 1.200.000 korona.

Ilyen továbbá az Árva megyei vászonszövés, ahol 326 család évi termelése 565.000 méter különféle vászon, 260.000 korona értékben, a melyből 450.000 méter egy vállalkozóra és 115.000 méter egy másik vállalkozóra esik.

Nem a háziipar rendeltetése, hogy a különlegességeket kereső külföldi látogatóknak exotikus dolgokkal tudjunk kedveskedni, bármennyire emeli is öntudatunkat, ha az idegen megdicsérei népiünknek pl. a díszítésben megnyilatkozó erős szépségzeti érzékét. A háziiparnak az a célja, hogy családi iparrá fejlődve, a népnek rendszeres munkát, állandó keresetet adjon. E tekintetben melletünk bizonyít a fafaragás, vagy még inkább a varrottas példája. Mert hiszen ismerjük azt a háborút, mely az igazi és nem igazi varrottas között állandóan folyik. Az igazit — fodorvásznon — a régi bevett módon és nehézségekkel varrják. A másikat — gyárilag, könnyedén, — a szemnek tetszetősebb színvegyítékekkel készítik, s ez a modern az olcsóbb, s kisebb értékű. Az igazi varrottas nevet szerzett magának és bejutott még a királyi házakba is. A modern, az olcsóbb, befáradja a világ összes piacait és a vállalkozók Magyarországon készítették. A miénk a dicsőség, a haszon ellenben — az osztráké.

Mindezekből pedig világosan következik, hogy a háziipar nem dilettánskodó játék, hanem a közgazdaságnak oly fontos mellékága, amelylyel rendszeresen és országosan kellene foglalkozni.

A Napló Mindenütt.

Intelem.

Rohan az idő, sebesen közelg az ősz, maholnap itt a szeptember és a szürke iskolafalak ezernyi ezer lelket zárnak maguk közé.

Megnyílnak a kultura kapui, bevonul a régi szellem, szembe kerül ismét egy nagy és egy hatalmas tábor: növendéksereg és tantestület. Megindulnak a protekciós áramlatok, élesednek az ellentétek, jön a régi időkre szabott jó öreg módszer.

De ne üssük a gyereket azért, mert majd rossz lesz; talán használ egy kis intelem is...

Vegyék csak elő jó igazgató urak, tanár urak, a mult évi hírlapokat; számolják meg százankint azokat, kiket kirekesztettek a tanteremből — csupán a tandíj miatt.

Számolják meg ezrenként azokat, kiknek gátat vetettek a boldogulás útján; számolják meg és számsíták ki, hány olyat vontak el a társadalomtól, kiknek érvényesülése mindnyájunk előrejutását jelenthette volna. Szálljanak önmagukba és nyissák meg a kapukat; engedjék be a künn váró nagy tömeget s ha már megtelt a létszám, küldjék el a künnrekedteket a miniszter ur előszobájába, talán a nyomor könnyei megindítják a hatalmas ur nemes szívét és talán megnyit egy-két új intézetet, ahol a künnrekedtek hálásan elhelyezkedhetnek...

Nyomor helyett — halál.

Ha fel lenne jegyezve az élet krónikájába mindazoknak neve, kik a szegénység miatt dobták el maguktól az életet, bizony elrettentő nagy számot tenne ki. Gyenge lelkek, kik nem mernek harcba szállani a nyomorral, hogy fáradhatatlan, kitartó küzdelemmel jólétük alapját megvevessék, eldobják maguktól az életet! Vannak esetek, mint ezt a mostani is bizonyítja, hogy ifjú, életerős emberek válnak meg az élettől azért, mert nem látják biztosítva számukra a — nyugalmas életet. Az ilyen gyengelelkűek közé tartozott a pécsi 69. gy. ezred egyik közlegénye, Nagy István is. Pár nappal ezelőtt szabadságra ment ezredétől haza, öreg édesapjához. Szabadsága pénteken járt le, várták vissza századához. Nagy csak nem jelentkezett. Aztán ment jelentés az ezredparancsnokságnak, hogy Nagy megkerült, de — holtan. A Höffler-féle börgyár alatti rét egyik fáján függve hukkantak rá a gyér munkások. Zsebében egy darabka papírt találtak, melyen megírja, hogy mi kergette a halálba. Ugyanis valamelyik hitelezőjük beperelte édesapját és a pör vége az lett, hogy az öreg Nagy István portáján megperdült a dob, mindenét elárverezték. Mikor a fiu hazament most szülői látogatására, elszomorodva értesült, hogy abban a szép zöldsalugáteros házban bizony már idegen emberek laknak; nem az ő portájuk többé. Apja, a vagyonos Nagy István pedig zsöllér lett a legszegényebb fajtából. Az öregek szomorokodva panaszkodtak el fiuknak a rettentő csapást, kit ez annyira megviselt, hogy buskomorságba esett és felakasztotta magát. Nem bírta elviselni a gondolatot, hogy szegényesen éljen. Nem volt bátorsága farkasszemet nézni a nyomorral...

A rejtélyes tojások.

Egy ungvári hivatalnokembernek nagyon megfeküdte a gyomrát a jóféle magyar koszt: töltött káposzta, turós eszsa és hasonló, nem épen elkényeztetett, gyöngye gyomroknak való ételek. Két hétig nyögte szegény a lukullusi lakmározás következményeit és már nagyon latolgatta, vajjon Szobránc vagy Karlszbad lesz-e alkalmasabb arra, hogy helyrehozza a kissé elrontott étvágyasját. Elment egy radikális gyógymódról nevezetes ungvári orvoshoz tanácskozni. Ez az orvos különösen abban különbözik többi, nagyszámu kollégáitól, hogy pácienseinek zsebet lehetőleg kíméli, sőt amennyiben szükséges, a maga tárcájá-

ból is szívesen áldoz néhány bankót, hogy a szegény emberek segítsen. Fürdőt pedig elvből nem ajánl. Ugy gondolkozik, hogy rendes életmód és jól alkalmazott kura mellett az ungvári levegő is képes kellő gyógyfolyamatot előidézni. Amiben tökéletes igazsága van. A hivatalnokot is megvizsgálta, aztán azt a tanácsot adta neki, hogy két napig koplaljon, azután jó, erős huslevesekkel táplálja magát, melybe minden egyes esetben egy nyers tojást is belehabarhat. A hivatalnok, aki a kaszinóban étkezik, boldog volt. Másnap, mikor hivatalába ment, vitt magával a zsebében három tojást, mit hamarjában a piacon vásárolt. El is dicsekedett kollégáinak vele, milyen olcsó kurát fog használni, hogy egészségét rendbehozza. A munka előtt levetette kabátját, melyben a három nyers tojás volt elhelyezve. Egy rosszmájú kollégájának azonban eredeti ötlete támadt. Megbeszélte többi hivatalnoktársaival a dolgot, a három tojást kicsente a foga-szon lógó kabát zsebéből és odaadta a szolgának azzal az utasítással, hogy a tojásokat főzze jó keményre. Ugy dél felé, mikor ebédelni mentek együtt a kaszinóba, a három kemény tojást visszacsempeszték a kabátzsebbe. A kaszinó vendéglősnője hozta a husleveset. A hivatalnok nagy élvezettel vette ki a tojást. Odakopogtatja a tányérhoz egyszer, kétszer, háromszor, a tojás roppant rezonanzik, végre meghasad a héja. A hivatalnok álmélkodva veszi észre, hogy kemény. Feltöri a másikat, kemény. Néz bambán a levegőbe, mintha megőrült volna. Hogy is lehetséges ez? A többiek alig tudják elfojtani nevetésüket. Végre egy ötlet villan át az agyán és elkezd irtózatosan kacagni.

— Mi bajod Tóni? — kérdi a szeretetreméltó kolléga, ki a csínyet elkövette.

A hivatalnok nagy kacagott, hogy rengett a kaszinó ebédlőterme.

— Képzéjétek fiuk, ilyen csodálatos eset még nem történt velem. Reggel, mint tudjátok, vettem a piacon három nyers tojást és a refteretes hőségben mind a három megfőtt a zsemben! És most sem tudja, hogy a tojások nem a nap segítségével főttek keményre.

Neveletlenség.

A nyári vakáció alatt megszaporoznak — legalább is látszólag — a gyerekek. Fiuk, leányok, akik az esztendő tíz hónapján keresztül az iskola padjában görnyednek délelőtt, délután, a nyár, a hőség és forróság hónapjaiban kiszabadulnak az utcára, az életbe. Az utcára rendszerint nem a legműveltebb, jól nevelt fiuk kerülnek ki és talán ez magyarázza meg részben azt a panaszt, amely nem egy idősebb úri embertől hallani teljes elkeseredéssel, hogy vásottak a gyerekek. Nem is vásottak, mert hiszen a legöregebb urak is voltak valamikor ésintalan, pajkos és vásott fiuk. A huszadik század apró legénykék azonban egyenesen durvák és neveletlenek. Talán nagyon is keserű és sötét jellemzés ez, de az utcán csatangoló ember többékevésbé kénytelen elismerni, hogy van ebben valami igazság. Se szere, se száma a panasznak, hogy iskolás leányok, fiuk kötelező vakmerőséggel, a korárettség neveletlenségével tesznek megjegyzéseket a járókelőkre és a tolokodó tacsók ellen nines védelem. A jóakaratu figyelmeztetést kinevetik, az erőlyesebbet távolról csúfolják. A panaszok legtöbbször a sétányok látogatóitól kerül ki. Mindennap van alkalmuk, különösen a délelőtti órákban a megütözésre. Teleszórják, telehordják a padokat homokkal, sokszor oly vastagon, hogy lapáttal lehet leszedni. Éppen a minap történt meg, hogy egy feketeselyemruhás nő meglepetve észre, milyen puha párna került az Erzsébet-sétáteri padra. Persze homokból volt a puha párna, két nyínyi vastag homokból, melyet pajkos gyerekek töltöttek oda. Az összes padok piszkosak, szemetesek, főleg homokosak a gyermekjátékok nyomán. Ezt

végre minden gyermekszertet mellett sem kellene megengedni. Csak hogy ki ügyeljen rá — ilyen melegben. Külön sétatéri ör nincsen, a rendőrség meg alig ér rá erre is.

Két nagy csapás.

Egyik zentai laptársunk érzelmes szívű riportere sok érzéssel akarta megírni azt a bus eseményt, hogy Fajka polgártársnak megdöglött — pardon! — meghalt a lova. De előbb agyonrugta Fajkát. Nekikanyarította hát a nyári stílust és írta vala a következőket:

Halálos szerencsétlenség. Fajka Pál, zentai lakos, a hétfői hetipiacon Kolompár Péter cigánytól vett egy döglőfélben levő gebét. Midőn otthon kocsiba fogta, sehogy sem akart indítani; erre Fajka az ostornyéllel kezdte nógatni. A gebe azonban kirugott s úgy hasba rugta Fajkát, hogy két napi iszonyu kínlődás után meghalt. A gebe aznap szintén kiadta páráját. Így a szerencsétlen özvegyet egyszerre két nagy csapás érte.

Minden étkezés után egy késhegynyi

DIGESTOL GLUCK

legközelebb emésztőporból,

mely elősegíti az emésztést fokozza a bélmozgást és étvágyjavítólag hat. Javalva van a gyomor és bél legkülönbözőbb bántalmainál, bélrengésnél, ét-
00 vágytalanságnál stb 00

Kapható 3 K-ért minden gyógyszerüzben 3 Jábott 5 K-ért franco küld. Főraktár:

GLUCK REZSŐ gyógyszerüzára

Budapest, VI., Hungária-körút 93.

Fogak

és fogorokat az ajkpadlás nélkül a természetes fogaktól meg nem különböztethető és rágásra kitűnő 10 évi szavatosság mellett készíti

Guttermuth János

mű-fog speciálista

Budapest, VII., Baross-tér 20. I. Jobbra 3. Kitüntetve. Kitüntetve

Kérem a névre és az ajkpadlásra figyelni, mert ketten vagyunk a házban — Erkezős-köröm kérem a kapu alatti táblán levő 3-as számú gombot megnyomni, hogy az érkezők sorrendje betartassék. Telefon 159-63

„UJ IDOK“ KAVÉHAZ

Váci-körút 45. sz. (Nagymező-u. sarok.) Esténként

SOVÁNKA

Antal hegedűművész 12 tagu cigányzenekarával

hangversenyez.

Hétfőn pont 10 órakor: Mendelssohn, Andante és Finalé. Wieniawsky, Souvenir de moscou. Hubay III. csárdajelenet. (Biró uram.)

IRODALOM MŰVÉSZET

Nem hazudtam...

Ugy-e nem hazudtam, Most boldog vagy nagyon, Fehér nyoszolyádba, Fényes ravatalon.

Ugy-e nem hazudtam Beteggyárad mellett, Hol a fájó valót Megmondanom kellett.

Ugy-e, hogy mind igaz,

Amit akkor mondtam,

— Meghalsz majd s boldog léssz —

Élni fogsz, de holtan.

Hajdu Imre.

* A budai szinkörben szerdán „Rigoletto” került színre olyan gondos és összevágó, kitűnő előadásban, minőhöz Krecsányi Ignác elismert nagy rendezői képessége a budai közönséget mák megszokhatta. Gildát Maleczky Bianka énekelte brilliáns technikával, kifogástalanul, zajos sikerrel. Magdalenát Albert Erzsébet játszotta és szintén rászolgált a kitűnő tapsokra, melyekből Rózsának, Bejczinek és Vaidának is bőségesen kijutott a részük. A kiállítás, a gondos, lelkiismeretes és ötletes rendezés Krecsányi mestert dicséri, a zenekart Orbán Árpád a szokott erélyével és tudásával vezényelte. A „Szinészvér” új operette még folyton műsoron tartja magát, de azért már buzdogn készülnék a 19-én színtre kerülő „Don Quichote” című operette-ujdonságra, melyre egészen új jelmezeket és díszleteket készített az igazgató.

* Színészet Baján. Polgár Károly, a délvidéki kerület igazgatója kitűnően szervezett társulatával most Baján tartja előadásait és a hét folyamán a „Hoffmann meséi” színdarabjával ért el rendkívüli sikert. A hármas női szerepet Kapossy Józsa játszotta és ugyékn tudásával, mint kitűnő alakításával zajos tapsokat aratott. Hoffmann szerepében Barna Andor juttatta érvényre szép tenorhangját, a csodadokort pedig Radányi Dezső játszotta meg teljes sikerrel. Csánádi Irma, Remete, Csolnákosi és Kabos, valamint a kitűnően betanított karok hozzájárultak az est zajos sikeréhez.

* A szombathelyi szinkörben a hét folyamán Tapolczai Dezső, a Vigaszínház művésze vendégszerepelt Nádaszy József társulatánál zsufolt házak előtt, óriási sikerrel. A társulat legközelebb Orosházára megy, hol már rendkívüli érdeklődéssel várják.

* A nagyváradi szinkörben a mult hét folyamán Bihar Akos vendégszerepelt a „Biboros”, „Tanító” és „Pálinka” főbb szerepeiben és teljesen meghódította művészi magaslalon álló alakításával a közönséget, mely mind a három estén szépen megtöltötte a színházat és zajos tapsaival tüntetett a vendégművész mellett. Utána Fehér Gyula, a kolozsvári színház művésze lépett fel, aki Mór Ferencet játszta a „Haramiák”-ban és szintén zajos sikert aratott.

* A brassói szinkörben Komjáti János kitűnő társulata a héten háromszor egymásután bemutatta az „Olt leánya” című román operettet, mely eredeti román zenéjével és táncjaival határozott tettszere talált. Váradi Margit a címszerepben brillirozott. Nagy Aranka, Révy Anna, Magyar Lajos, Paragó Ödön, Láng Lajos teljes diadalra segítettek az ujdonságot.

* Színészet Siófokon. Kövessy Albert pécsi társulatával Siófokon tartja most előadásait a közönség meleg érdeklődése és általános elismerése mellett. Legközelebb az „Israel” előadásával értek el óriási sikert, melyből a legnagyobb rész Thury Elemérnek, Tóth Ilonának és Halászának jutott. „A kedélyes paraszt” című operette és „Carmen” opera előadásában az énekes személyzetet ünnepelte a közönség, különösen pedig Parlaghy Kornéliát, aki az opera címszerepét játszotta.

* Beteg székely poéta. Fülel Szántó Lajos, lapunk illusztris munkatársa, a poétikus lelki székely költő egy hét óta betegen fekszik, azonban, mint örömmel értesülünk, állapota most már jobbra fordult.

* Modern Művészet Részvénytársaság címen Budapesten, Mérleg-utca 4. szám alatt Kónyai művészeti igazgató és dr. Rózsa Miklós művészeti vezetése

LÓWY JÓZSEF Sirkóráktárában 10 K-tól feljebb remek kivitelű sirkóveik rendkívüli nagy választékban kaphatók.
[Budapest, II., Fő-utca 88. sz. (Pálffy-tér mellett) saját házában]

Minden e szakmába vágó munkák, temetői javítások, véresek és aranyozások jutányosan és lelkiismeretesen készítenek.

mellett a festőművészet termékei és új művei a közönség megismerésére mindennap rendelkezésére állanak. Volt alkalmunk az ott kiállított művészeti képeket látni és a legmelegebben ajánljuk a nagyközönség érdeklődésébe, a mennyiben az intézet a művészeti izlés népszerűsítését és fejlesztését tűzte ki magának célul.

A fiumei bankrablók.

Ismeretes, hogy a múlt hét végén négy, a fővárosban tartózkodott orosz katonaszökevény, névleg Orlov, Spektor, Kisinevszki és Kriviczki az uipesti bankrablás mintájára egy fiumei bankba fényes nappal betörték, ott a bankigazgatót leölték és azután az ablakon át megmenekültek. Később Kriviczkit letartóztatták és Budapesten vallatásra fogták. A makacs orosz mindaddig tagadott, és nem akarta elárulni bűntársait, míg végre a címére, Dagály-utca 7. sz. alá egy 180 koronával terhelt pénzeslevél érkezett, husz koronás bankjegyekben. A levél Fiume közelében, egy osztrák városban tétetett postára, azonban a budapesti rendőrség letartóztatta, hivatalosan felbontotta és bár a levélben egy sor írás sem volt, Kriviczki e lesújtó bizonyíték terhe alatt bevallotta, hogy az egész rablást Orlov tervezte és többi társait is megnevezte. Elmondta, hogy közösen 120 koronát raktak össze, mely pénzen a Dob-utcában revolvereket vásároltak és július vége felé Orlov hívására, aki már előbb elutazott, Fiumébe mentek és a Torelto-utca 252. szám alatt fogadtak lakást, amíg a tervet végrehajtották.

A fővárosi rendőrség ez adatokat nyomban táviratilag közölte a fiumei rendőrséggel. Később még súlyosabb bizonyíték került Bartha rendőrfogalmazó kezébe egy levél alakjában, mely szinte Kriviczki címére érkezett Budapestre; ebben cinkostársai arról értesítik, hogy Antwerpenben várják, honnan majd együtt teszik meg az utat Amerikába.

Természetesen azonnal értesítették erről az ottani rendőrséget és gyorsan kiküldték Csócsán és Schön detektíveket Antwerpenbe. Bizonyos tehát, hogy a gaz és vakmerő rablók — mint megannyi más — hurokra kerültek.

A legújabb csoda.

Nagybajom községben egy csodaszámúba menő szerencsétlen asszony éli szomorú napjait. Héjjas Jánosnének hívják a boldogtalan asszonyt, aki hét év óta szenved kínzó álmatlanságban. Hét esztendő óta nem hunyta álomra szemeit Héjjas Jánosné, aki egyebekben hat gyermek anyja.

A szerencsétlen asszony az anyai szeretet áldozata. A nagybajomi különösség csudálatos betegségről és annak eredetéről az alábbi tudósításunk szól:

Héjjas Jánosné született Kovács Rozsi, most 45 éves és ezelőtt 25 évvel ment férjhez Nagybajomban. Házaságában hat gyermeke született, akik közül csak a hét esztendő János, fiu él. A Héjjas családnál az öt leánygyermek után a fiu születése nagy örömet okozott. Különösen az anya szívét töltötte el boldogság, hogy végre már fiut is righathat a fahölcsőben. Féltő gonddal ügyelt kis gyermekére, akivel az egész család

ugy bánt, mint valami zálogba kapott trónörökösrel, — mely nevet az ujszülött a büszke apa után a kereszttségben nyerte, — nem bizonyult érdemesnek arra a nagy szeretetre, amelylyel az egész ház apraja-nagyja körülvette.

A kis Jánoskának ugyanis folyton sirásra állott kedve és nem használt semmi csitítgatás, a legnagyobb ur már a születésétől kezdve ordítással töltötte be a házat. Később pedig már annyira vitte a sirás művészetét, hogy csak akkor hagyta abba, midőn elnyomta az álom. A kis zarnok azonban csak nagy ritkán akaródzott aludni, többnyire ébren, hangos sirással szórakoztatta a háznépét. A gyermek rosszasa nagyon kimerítette az anyát, aki csak, ha magzata aludt, pihent le. Az aggódo anya éjjeleit és nappalait föláldozta gyermekéért. Sokszor megtörtént, hogy egész éjszakákon át le sem hunyta a szemét. Egy éjjel aztán, midőn a csecsemő a megelőző két napon szintén rosszkodott, hosszas csitítgatás után Jánoska elaludt. Az alvástól már két nap óta megfosztott asszony erre szintén álomba merült.

Nagyon rémes álom gyötörhette Héjjas Jánosné, mert hirtelen fölsikoltott és segítségért kiabált. Héjjas János rögtön felesége ágyához sietett, aki a nagy lejtésről elvesztette eszméletét. Hosszas élesztgetési kísérletek után sikerült a rossz álomtól megrémült asszony eszméltre téríteni, aki hónapok hosszat fekvő beteg élet és halál között. Végre sikerült a beteg nőt meggyógyítani, az alvás azonban, mint betegsége alatt, úgy most is, fölgyógyultan, elkerülte szemeit. Héjjas Jánosné ugyanis azt álmodta, hogy egyetlen fiát el akarják rabolni. Ez ijesztette meg annyira, hogy szívbaját kapott és azóta — immár hét esztendeje — nem tud aludni.

A szerencsétlen asszony hiába fordult betegségeivel az orvosokhoz, nem tudtak rajta segíteni. Folyton ébren van, nem kívánja sohasem az alvást, a munkát bírja, csak napközben fogja el bágyadság. Ha arccal a párnára fektetik, úgy abban a pillanatban letargia-szerű álomba merül, de csak nagy, ha fia mellette van. Ez az alvás 10 percnél tovább nem tarthat, mert máskülönben megtörténik az, hogy többé már nem ébredne föl. A 10 perc után újra talpra állják Héjjas Jánosné, aki erre hirtelen föleszmél álmából.

A különös asszony csudáira bucsut jár az egész környék. Nagybajom hírességét, a folyton ébren levő Héjjasné a falusi nép gyakran fölkeresi, hogy beszélgetéssel elfelejtessék vele gyötő álmatlanságát.

Blum Lajos
kőfaragó- és sírkészítő
Budapest, VIII., Köztemető-út 4.

Magyar művészek által tervezett művészi síremlékek állandó kiállítása. Márvány, gránit- és syenit

síremlékek
egyszerű és díszesebb kivitelben kapható

Dr. Hönig Izsó
Villanygyógyító- és Röntgen-intézet.
Elektromágneses gyógyítás
magas feszültségű áram, kék fénykezelés, villamos fémfűrdők és az összes egyéb villamos gyógymódok

BUDAPEST, IV., Károly-körút 24. /1. Lft.
Telefonszám 102-39.
Bevált gyógymód minden idült bajnál.

UJ FINSEN-féle ivlámpafűrdők
sikerrel alkalmazva szív-bajok, véredényelmeszesedés, szívzorongás rohamok, szívizombajok és ideges szívbjaj ellen.

Rendelés d. e. 2-11-ig, délután 2-6-ig.
Kivánatra prospektus.

Bácskai bicskások.

A kövér bácskai földből most még sűrű, gyilkos párák gőzölögnek ki, a méhében reitőző óriási erő ez idő szerint még csak bicskázásokat, gyilkosságokat produkál, ide még nem jött meg az az ehme, amely ezt a sok energiát a kultura jármába nyűgözzé.

Az idén Jánoshalma vivta ki a rekordot, most ott csapolt le a bicska legtöbb gyorsan felfortyanó, sűrű embervért.

A verekedésekről a következő tudósításunk számol be:

Tegnap délután öt és hat óra között félholtan találták a csendörök az utcán Miskolci Imre híres verekedőt. Mellette a földön hatalmas vértöcsa pirosozott, a vér még akkor is erősem bugyogott fejből. A csendörök hazavitték a lakására, ott, mikor magához tért, kikérdezték. A legény elmondta nekik, hogy épen a Kollár-féle koresmába sietett, mikor egyszer csak látja, hogy a rendörök Antal nevű bátyját a község házára hurcolják. Utánuk ment s megkérdezte a rendöröket, hogy mit akarnak a bátyjától. Erre egy rendör, akít ő eddig sohasem látott, kardot rántott s a fejére sújtott. A többire nem emlékezett.

A csendörök elhítek a legény előadásából annyit, amennyit, ellenben azt a rendört, aki Miskolcét megsebesítette, Horváth János személyében kinyomozták. A gyanúsított rendör és több tanu vallomása alapján megállapították a tényállást, amely most már egészen másképp festett, mint ahogyan Miskolci előadta. Ugy történt, hogy a rendörök vasárnap délután bementek a koresmába, ahol Miskolci Antal épen abban a pillanatban rántotta ki a bicskáját, hogy egy vetélytársa oldalába szurja. A rendörök lefogták a legényt, kivitték az utcára, hogy a község házára kisérjék, mikor az utcán szembe jött velük Miskolci Imre. A legény elállta az utjukat s azt kiáltotta feléjük:

— Ereszszék el a bátyámat, mert emberhalál lesz itt.

Mikor a rendörök rá se hederítettek, bicskát rántott s hirtelen odaugrott Horváth János rendörhöz, hogy megszúrja. Szerencsére a bicska csak a ruháját metszette föl a mellén. A

rendör erre kardot rántott s önvédelemből Miskolci fejére vágott. Miskolci Imrét a csendörök hatóság elleni erőszak miatt feljelentette az ügyészségnél.

Ugyancsak Jánoshalman és ugyan-csak a Kollár-féle koresmában szurta oldalba Kovács József Taskovics Jánost. Kovács és Taskovics ugyanazon lányt kérték fel a táncra. A leány nem tudott választani közülök és rájuk bizta a döntést. A vetélytársak egy pillanatig farkasszemet néztek és Kovács bicskája egy pillanat alatt ott is volt a vetélytárs bordái között. Taskovicsot a csendörök hazavitték a lakására, szurkáló vetélytársa ellen pedig megtették a feljelentést.

HIREK. A hétről.

Kirándulás a zöldre.

Egy ur (hogy a tikkasztó hőség elől menekülhessen, vasárnap délután elhatározza, hogy a budai hegyek közé rándul; miután tekintélyes testi terjedelmével a villamosokon és omnibuszokon nehezen tud magának helyet szorítani, elhatározza, hogy ezuttal gavallérosan bérkocsin teszi meg kirándulását és vért izzadva rohan egyik bérkocsialomról a másikra, míg végre nagy nehezen egy konflisra talál és rákiált a kocsisra): Pszt! hallja maga... psszt! Hallja maga, kocsis?

A kocsis: Kocsis az öregapja az urnak, de nem én!

Az ur: Pardon nagyságos mozdonyvezető járműgazgató vagy szállítási vállalkozó ur! Ne tessék mindjárt haragudni!

A kocsis: A' mán más! Hát mit akar?

Az ur: Én nem akarok, én csak kérek, ha lenne olyan szives engemet átvinni Budára.

A kocsis: Abbul meg nem érték semmit. Budának sok széle-hossza van. Tessen magát öblösebben megnyilatkozni.

Az ur: Hát mondjuk például: a Hűvösvölgybe.

A kocsis: Nem hűti ott meg magát?

Az ur: Ne csináljon smonceszokat! Mit fáj magának én értem a feje!

A kocsis: Hát aztán van-e elég pénze? Mer' nem sokat nézek ám ki az urból!

Az ur: Na hallja, maga még fiakkereket is ordenaré! Egy ilyen kekkheit még meg nem értem!

A kocsis: Ne szavadzon annyit! Van pénze — vagy nincs?

Az ur: Talán majd magától kérek kölcsön?

A kocsis: Ha gorombáskodni akar az ur — hát beszéljen a lovam-mal! (Hátat fordít.)

Az ur: Milyen mérges ember maggal Mennyiért lesz szives kivinni!

A kocsis: Azt hiszem, husz korona nem lesz tán sok?

Az ur: Husz korona — az egy kocsit sok!

A kocsis: Mán hogy vóna? Egy az, ma vasárnap van, tehátlan kapó-sak a fiakkerek, más meg az, hogy az ur tizszer olyan nehéz, mint más becsületes ember.

MIT IGYUNK?

hogy egészségünket megóvjuk, mert csakis a természetes szén-savas ásványvíz erre a leg-biztosabb óvószert.

igyunk mohai
igyunk mohai
igyunk mohai
igyunk mohai

ÁGNES-

forrást, ha gyomor-, bél- és légesőhuruttól szabadulni akarunk.
forrást, ha a vesebajt gyógyítani akarjuk.
forrást, ha étvágyhiány és emésztési zavarok állnak be.
forrást, ha májbajoktól és sárgaságtól szabadulni akarunk.

A mohai Ágnes-forrás, mint természetes szén-savas ásványvíz, föltétlenül tiszt, kellemes és olcsó szén-savanyvíz; és szén-savanyvízénél fogva nemcsak biztos óvószert fertőző elemek ellen, hanem a benne foglalt gyógyóknál fogva kitűnő szert a legkülönfélébb gyomor-, légeső- és húgyveszélyi betegségeknek. 20 év óta bizonyosodott, hogy még ragályos betegségekkel is, mint typhus, cholera, mőtímélték és aszák, a kik közönséges ivóvíz helyett a bakteriummentes Ágnes-vízzel éltek. Legjelesebb orvosi szakhatározások által ajánlva. Számos elismerő nyilatkozat a forrás ismertető füzetében olvasható. Hát- és tartások számára másféltérenél valamivel nagyobb üvegekben minden kétes értékű mestorségesen szén-savval telített vízzel, sőt a szódavízzel is elősőbb; hogy az Ágnes-forrás vizét a legszegényebb ember is könnyen megszerezhesse, nagyobb vidéki városokban lerakatok szerveztettek, ugyanott a forrás leírásának ismerető füzetét ingyen kapható. — A forráskészítés. — Kapható minden fővárosban és elsőrangú vendéglőben. •••••

Kedvelt borvíz!

